

باريه قيمت و برمك مسئله ارنده طابان طابانه ضد بر طاقم منافع قارشولاشير . آوروپاده مسكوكات ايچون واحد قياسي اولان انكليز ليراسنك قوه اشترايئه سنك تناقصي واقعا فرانك قوه اشترايئه سني تزويد و بناء عليه اصحاب ايرادك وضعيتني اصلاح نتيجه سني ويريرسده ينه عيني فرانك تزايد قيمتي فيثاتك تناقصندن اول اشتراآتده بولونعش اولان ارباب صنايعه چوق مضر اولور .

* *

بر مسئله نك منور ذوات آراسنده بيله مباحثه سني اونك دائماً حلني ممكن قيلماز . فقط هيچ اولمازسه اونك مشكلاتي و بناء عليه حلنده استعجالك محاذيري كوسترمكه مساعد اولور . استقبالك پسيقولوجري مختلف منافعك و مختلف تفسيراته متحمل عناصرك داخل اولدني بر مسئله نك حلني بولق نه قادر مشكل اولديغي اثبات ايچون استقرار مسئله سني مثال اولارق ذكر ايدجهكلردر . سياسياتده بعضاً حقيقتي ، محاط اولدني و همياتدن قورتارمق ايچون فلاكت و مصيبتلرك وقوعي لازمدر .

ترجمه : ا.ح. عالیشان

« قانوني استقرارك و آلتونه تحويل قابليتكنك رسماً اعلاني ايله برشي پاييلما مشدر . بالعكس بو زماندن اعتباراً دركه احتمال اك آغير مشكلات باشلار . قانوني استقرار ، بويله بر قرارك اتخاذندن بر چوق زمان صكره دخي تجارتك موازنه حقيقيه سي ، و يا خود هيچ اولمازسه ، حساباتك مساعد صورتده موازنه سي ، دولتك اعتبارينه امنيت ، و سياسي سكوت كي بر چوق شرائطك ايفاسندن صوكرا آنجق دائمي بر استقراره منجر اوله بيلير . »

جبري استقراري توصيه ايتمكه ارباب وقوف بيوك بر كياست دليلي كوسترمديلر . بوني اولنره آكلاتان يالكن مجلس نظار ريشي اولمادي . باقيكن بو خصوصده علوم سياسييه مكنتي مدير معاوني شارل دوپوي ناصل افاده صرام ايدنيور :

« استقرار معامله سي ، استقرار ويرمكه مقتدر دكلدر . چونكه استقرار بر حكم قانوني به تابع اوله ماز . اوبالكن منابع واردات ايله تهمدات آراسنده كي صني دكل حقيقي موازنه ايله حاصل اولور . استقرار معامله سي استقرار ديمك دكلدر و استقرار معامله سي استقراري تكيفل ايتز . »

مصري (ابوالعلاء)

بودرومه اينر ، اوراده يالكنز باشنه يمك يردى . اولجه بيان ايتديكمز وجه ايله قرق بش سنه حيواني هيچ بر شي يمدى . حيوانلره پك چوق آجير ، حيوانه اذيت ايتمي جائز كورمزدى .

بر كون (ابوالعلاء) خسته اولمش . پيليچ يمه سني توصيه ايتمشلر . بر چوق ترددلدن صوكره موافقت ايتمش . فقط پيشه مش بيليجي يانه كتيردكاري زمان الله مش . الله مش ... «ايواه! سني ضعيف كورديلر! جانكه قيديلر! نه دن بر آرسلان ياوروسني توصيه ايتيورلر! » ديهرك پيليچك يمه سني رد ايتمش .

(ابوالعلاء) نك دنيسادن نقرتي افراط درجه سنيه وارمشدى . دنياه «قوقش لش» ديردى . دنياه سعادتي اولوم تمينسند بوليوردى . دادنا اولومه عاشق ايدى . غيردني بر رهبانيته ميل ايدنيوردى . چونكه اونك نظرنده دينلر شخصي منافع تأميني ايچون قدما طرفندن ايجاد

(ابوالعلاء) نك كنجلك حياتي آديم آديم تعقيب ايتك ايچون نصل و ثائق يوق ايسه كهولتي ايله اختيارلغني خطوه خطوه تدبّع ايديه بيلمك ايچون ده وثيقه لر يوقدر . آنارندن و قرائن سائرده دن استنتاج ايديه بيلمك شيلري يازمقله ا كتفا ايدجهكلر .

(ابوالعلاء) بغداددن عودت ايتدكدن صوكره (معره) ده كي اوينه قاپاندى . حياتي علمه حصر ايتدى . شدتلي ، فقط اختياري بر محروميت ايله حيات كچيردى . هر طرفدن (معره) يه طلبه كلير ، اوندن درس آليرلردى . چونكه (ابوالعلاء) سوريه نك يتشديرديكي الك صولك بيوك عالم و الك صولك بيوك شاعرايدى . شهرتي هر طرفي قابلامشدى . درسنه دوام ايدنلرك عددى ايكي يوزه بالغ اوليوردى . بيوك داهي پك حساس ، پك اوتانغان بر آدم ايدى . عمال بيوك بر قصور و بيوك بر عيب صاياردى . كيمسه نك حضورنده يمك يزدى . يمك ييديكي زمان قارا كلتي بر

جهل ، شر غالبدر . علم ، خير نادر در . عالم ، شاعر
کچینلرده علم فضیلتی یوقدر . ایشته (ابوالعلا) نك مسلك
فلسفیی بو شکله نعریف ایدیه بیلیر .

دنیا دن فراغت و محرومیتی اختیار ایتسنه کلنجه
بعضاری (ابوالعلا) یی بو فلسفه ده عربلرک (اپیکور
Epicure) ی ایدرلر . فکری مزجه بومقایسه طوغری
دکدر . چونکه (اپیکور) حیاته لذت طرفدار ییدی
ولذتی فضیلتده ، معنویاتده کوریوردی . حال بوکه (ابوالعلا)
دنیا یی ، حیاتی مستکره عد ایدیوردی . حیاته هیچ
لذت بولیوردی . « دنیا یه بلا اختیار کدم . بلا اختیار
یاشایورم . بلا اختیار اوله جکم » دیوردی . حتی کندیسنک
دنیا یه کلسنی باباسی طرفدن ارتکاب اولنش بر « جنایت »
قیلندن صایور ، کندیسنک اولیه بر فئالق ، بر جنایت
ارتکاب ایتماکله ، یعنی اولنماک ، اولادوجوده کتیرماکله
افتخار ایدیوردی . اولدیکی زمان آتیده کی بیتک کندی
مزار طاشنه حک اولنسنی وصیت ایلش ایدی :

هذا جنسہ ابی علی وما جنیت علی احد

بوندن بر قاچ سنه اول (ابوالعلا) نك آثارینی تتبع
ایتدیکی کورن مصر ادباسندن بر ذات بکا (مصطفی
المنفلوطی) نك غزته لره یازمش اولدینی ، مقاله لری حاوی
بر کتاب ویردی . (مصطفی المنفلوطی) ضیاعی ایل
جمله می آغلادان سلیمان نظیف ایل جناب شهاب الدین
کبی کندینه مخصوص بدیع بر اسلوب ایل یازی یازان
مصر ادباسندن ایدی . کتابده ابوالعلا یه دأثر ایکی ،
اوج مقاله واردی . او قودم . خاطر مده قالدیغه کوره
بو ذات او قوجه داهی یی رؤیاده کوریور . (ابوالعلا)
صول کوزی چوقور ، صاغ کوزی قبابریق و بیاض برده لی ،
بیاض صاقالی ، اوزون بولی ، چیچک بوزوغی بر اختیار
حائده قاهره نك سوقاقلرنده طولاشیور . (منفلوطی)
اوکا یاقلاشیور . بر وسیله بولیور . اونکه قونوشیور .
(ابوالعلا) آخرتدن کلیورمش . حساب ویرمش . الله
اونک علم و فضیلتنه ، دنیا ده چکدیکی محرومیت حرمه
قصورلرینی عفو ایتمش ایش . یالکز او قوجه داهینک

اولنش شیلر ایدی . بونی مکرراً و مختلف شکلدره
سویلمکدن چکینمیوردی . حتی انسانلری ایکی قسمه
تفریق ایدیور ، دین ایل عقلک برآرده اجتماعنی قبول
ایتمیوردی . اوجهل و تعصب عصرلرنده بو کبی فکرلری
سویلمک قدر تهاکلی برشی یوقدی . (ابوالعلا) بونی
تقدیر ایدیوردی . سپر اولق اوزره ینه اعتقاد و ایمان
کسوده سنه بورونیوردی . اللهی توحید ، پیغمبرلری تکریم
ایل کورونیوردی . فکری مزجه یونانیلردن عربلره انتقال
ایدن (طبعیون) مسلكی (ابوالعلا) نك فکری ینه تحکم
ایدیوردی . طبیعتک افعال و افعالاتی و اوندن حیوانات
و نباتاتدن متشکل اولق اوزره ظهور ایدن موجوداتی
تدقیق ایتدکن صوکره بو موجوداتک بر خالق اثری
اولدیغه قائل اولان او حکمت اربابی موجوداتک حیاته
عارض اولان تحولات ایله عاقبتلری عقل و حکمت ایل
قابل تأویل و تفسیر کورمدکلرندن انسانک سائر مخلوقات
کبی بر مدت ایچون یاشادقندن صوکره انحلال وعده
اوضرایه جغه ونه بو دنیا یه ، نده دیگر بر دنیا یه دونیه .
چکنه ، بعث و حشرک بر افسانه دن عبارت بولندیغه ،
جسمک هلاکی ایل روحک دخی هلاک اوله جغه ، انبیا
واولسانک ایسه جمعیت بشریه نك آهنگنی تنظیم ایتک
ایچون برر واضع قانون اولمقندن باشقه برشی اولمقلا ریئه
ذاهب اولمشلردی . بواعقادی (ابوالعلا) نك لزومیاتنده
تماماً کوریوروز . فضله اوله رق (ابوالعلا) دیاتلری قازانچ
ایچون ایدورولش افسانه لردن عد ایدیوردی .

اونک فکری ینه کوره دیندار کچینلر هپ مرأی دره
مقصدری او کسوه آلتنده بر قازانچ تأمین ایتدکر .
دیانتلر انسانلرک آراسنه کین ، بغض ، عداوت ، انتقامک
هر نوعنی القا ایتشد :

ان الشرائع القت ببنا احناً وعلمتنا افانین العداوات
بو کین ، بو عداوت دین غیرتی ایله دکل ، دیگرلرک
مالنه تسلط ایتک غیرتی ایله وقوع بولمقده در .

(ابوالعلا) نك اعتقادینه کوره « اجنی » یوقدر .
« اجنی » جاهلری اور کوتمک ایچون ایدورولش بر
یالاندر . کذلک « ملک » سوزی بر افسانه در . انسانلرده

نسل وجوده کتیر مامک خصوصند خلقه آیتدیکی تشو۔
 یقانی عفوه لایق کور مامش ایش . جزا چکمک ، توبه
 ایتک ایچون اونی تکرار دنیایه کوندرمش ایش . بر
 ادیبک مخیله سنده قورولان بو بعث بعدالموت تصویرلری
 کوزل یازلدینی ایچون خوش اوقونه بیلیر . فقط اوداهی
 اعمالک بعثی منکر عقیده سنی ، دنیایه کلیشک فلا کتدن
 باشقه برشی اولمדיغنه دائر اولان ایمانی تبدیل ایده مز .
 مصر شاعری مشهور احمد شوقی بکده « ابوالعلا
 دنیاده وارلغنی باباسنک بر اثر جنایتی عدایدیور ایسه
 بن بالعکس دنیایه کلیشمی بابامک بر اثر نعمتی صایورم »
 دیور . مصر شاعرینه بونک عکسفی قبول ایت دین یوقدر .
 وارسون نعمت عدایتسین . فقط پک حساس وبدیخت
 اولان (ابوالعلا) ایچون سکسان بش سنه لک حیات بر
 فلا کت اولمش ایدی . معره داهیسنه کوره سعادت
 بوش بر سوز ایدی .

*
*
*

(ابوالعلا) نك شعرلرندن خلاصه لر :

۱ — آلمش یاشندن صوکره چوجق کترین آدام او
 چوجقه کندی نفسنه فناق ایش اولور . او اختیارک زوجه سی
 قلباً اوکا « کاشکی سنک کی فنا بر قوجه اولایه ایدی ! » دیر .
 زوجه نك نظرند بر قات آواب ، ائی بر او اشیایی بویه بر
 قوجه دن دها قیمتی در .

۲ — شخصی ، بتون یاپدقلمی اولوم محو ایده جک
 ایسه بتون حیات ریج ومثقتدن باشقه نه اوله بیلیر ؟ بلکه اوله
 انسانلر واردرکه اوروج طوطدقلمی ، دیندار کچیندکاری ایچون
 الله طرفندن مجازات کوره جکدر .

۳ — انسانک صوکی قاره طوبراق ایکن والده لک کیجه
 اویقوسنی برافه رق چوجقلمی باققله اوغراشمالرینه نه لزوم وار ؟
 بوشنه امک دکی ؟

۴ — قیز ، زوجه ، همسیره برافه ره رق بودنیادن کوچوب
 کیده جکم . دنیاده بولوندقجه قهر وغم چکم . بنی مدح
 ایتدکاری زمان اوتاغدن یرلره کچورم . جسم نجاستلردن متشکلدر .
 اوزریمه سوزسک وغبیری سوزملری بنی سوندیره بیلیری ؟
 الله انسانلری پسلکردن یارتمشدر . او حاله انسان پسندم
 دیه سین . بو دنیاده طالع یوکسک مقاملر ویریور . حال بوکه
 او بردنیاده اوله طالع یوقدر . بونی اوله دیورلر . دیدکاری
 طوغریمیر ؟ دکلیدر ؟ بونی عقل اربابی تفریق ایده بیلیرلر .
 او بر دنیادن آدام کلسه ایدی اونلردن بعض کیمسلر ایچون

معلومات صوراردم واونلر ایچون تاریخ یازاردم . دنیا والیرلی
 جنتیه می ابرمش ؟ نوبخت جهنمه می کبرمش ؟ اورلری مجهولدر .
 تحقق برشی وار ایسه اوده بوعالمک یکدیگرینه صیوط اولماسیدر .
 کونش اولسه ایدی بودنیاده نه حیات ، نه ده آیی ضیایی اولوردی .
 ۵ — خلق آره سنده یوکسک شهرتمی آریورسک ؟ نیجه
 مشهور ارباب ذکا شهرتلی غیب ایشلدر . انسانک اولوجی
 اولسی اوکا عبرت ایچون کافیدر . اولونک شهرت شرفی
 آ کلاماسی ممکنیدر ؟

۶ — قاراکلی و تنها بر یرده بولوندیگ رمان صاقین
 اجنیلردن قورقه . بو اجنبی سوزی غافل و احقرلی آلداتقی
 ایچون اویدورولمش یالان شیلردندر .

۷ — عیاش او آدامه دیرلرکه سکوتی سوز سوبله مسنه
 مرجحدر . قی ایدنجیه ، حتی باطلا نیجه قهر ایچر .

۸ — ای بولوت ! بر آرز طور . سخا اثرینی کوسترمه .
 جهانله چوراق یرلره یاغمه . خلق آره سنده طوغری بر دیانت
 آرادک . آتدیگ اوق بوشه کیتدی . متدین کوردیکک آداملر
 خلقی آلداتقی ایچون تصوف کوسترلر . اونلری ائی یوقلار
 ایسه ک حقیقتلرینی آکلارسک . شراب ایچمش سرخوشلر کبی
 کوبا وجد وجذبیه ایله قالفوب دوزلر . خیر ، اونلر الله قورقوسیه
 رقص ایتورلر . آرادقلمی شی اخروی مکافات دکلدیر .
 انسانلری تجربه ایتدم . حسن اخلاقده دیری کبی اولو ویا
 اولو کبی دیری کوردم .

۹ — انسانلره ریاست دها ایله اولور . هیچ بر عصر
 خلقی یوقدرکه داهیلرینه اطاعت ایتماشلردر :

رئس الناس بالدهاء فاینفک جیل ینقاد طوع دهاته
 ۱۰ — اثوابم بنم کفتم ، قبرم بنم اوم ، حیاتم بنم
 اولوم ، اولومده بنم بعث وحشرمدر .

۱۱ — زمان هر کسی مزاره کوندریور . عجبیا اوده
 مزاره کیتیه جکی ؟

۱۲ — دیندار کچین کیمسه یه صباح ، آفتام جاملردن
 آیرلسه ، چه کیتسه بیه امنیت ایتیکز . مذهبلرک برینی التزام
 ایله مدافعه لره قالمیشان منافق کیمسلری دیکله میگز . اونلر حسن
 نیت صاحبی آداملر دکلدلر . مقصدلرینه ایردکاری زمان
 حقیقتلرینی بللی ایدرلر . دنیانک هیچ بر حقیقی سعادت یوقدر .

مخلوقاتک شره منجذب غریزه لری واردر . شری کورنجه اوکا
 منجذب اولورلر . دنیا ، اونک هلالی کبی یارادلمشدر . قیامت
 کونه قدر اونک کی اگری قالیر . خبیث وجدانی برانسان
 ایچون مکیه چه کیتکله برمیخانه یه کیرمک آره سنده فرق یوقدر .

۱۳ — حیاته ضرورتک انسیاقنه اسیرم . کوبورمش
 بر دکنزک طالع لری آره سنده یارالانوب کیدیورم . ایکی شیدن
 برهیزکارم : نه چه کیتدم ، نه اولنمک ایسته دم . ثروت ورفاه
 طاللی دکم . آز ایله قناعتله بو موقت حیاتی کچیرمک ایستم .
 باشمده تاج طاشیق ، مکلف البسه کیمک ، تخته اوطورمده

وارثرينه براقديلر . نه ديدكارينه ، نه ايش يته كارينه رعايت
ايتزلر . ضلالت و حاقنلرندن كيمه سجده ايتدكاريني . آرايوب
وظيفه ايتزلر :

عاشوا كما عاش آباءهم سلفوا واورثوالدين تقامداً كما وجدوا
فما براعون ما قالوا وما سمعوا . ولا يبالون من غي لمن سجدوا
١٨ — هرايشده تقليدى التزام ايتمه راضى اولدك .

حتى رجم برادر ديمك بيله بر اثر تقليددر . اللهك بداعني
دوشونمكه مأمور اولدق . بعضيلرى اونى تفكر ايتدكجه اخاد
وجدال يولنه صاپارلر . اللهك تمسك ايدن وجدال و مناقشه اربابى
قارشيلرنده حقيقت نورى كوررر ايسه هان منكر كسيلرلر .

١٩ — بتون حياتى اورو ج و پرهيز ايله كچيردم .
اوله جكم كون هم افطار ، هم بايرام اوله ققدر . كچه و كوندوزك ايكي
رنكي ايله صاچلرم بوياندى . قوتلى زمان بنى ضعيف دوشوردى .
زمانك خلق حقنده كي شهادتى بر نوع شعردر . بعضى مطلق ،
بعضى مفيد قافيه ليدر . فلان دوستلر ايچون اييدر ديديلر . يالان
سويلاه مسينلر . دنياهه ايني يوقدر . اميرلرى امارته فنالى ايله نازل
اولشلردر . ديتدار و صلاحكار كچينلرده نماز ايله آوجياق ايتدرلر .
اصالت و يا عدم اصالتده كيم اولور ايسه ك اول ، زنكي نيك اله
كچير ايسه ك بيوك افندى سنسك . سكوتى اختيار ايت . زيرا
هر كيم چوق سويلر ايسه آشيري كيتمك ايستمد يكنه حكيم
اولونور .

٢٠ — خير اوروجليلرى اريدن اورو ج دكلدر . نماز
و وجود اوزرنده صوفده دكلدر . خير آتجق فناق ياعه يي
بستون ترك ايتك ، يوركي غل و غشدين ، حسدن پاك و تقدهدر .
حيوانات و مواشى آرسلانك مفترس و مهلك نچه سندن قورقدقجه
آرسلانك نسك و تقواسى صحيح اولورمى ؟

زكى مغاضن

كوزم يوقدر . باش آتجق كزملك ، فقر ايله وقت كچيرمك
بادشاهلقدن ، تاجدن دها راحتدر .

١٤ — خلق ايله معاشرتده بولنان نفاقلرندن قورتولاماز .
آغزلردن صريح بر طوغرلىق ايشيده منسك . نه غريبدركه
هندلير اولورلرني باقارلر ! فقط اولونك ياقلمسى اوزون مشقتلى
ازاله ايدر . ياقيلان ميت ايچون صيرنلان تعرضى ، مزارك
اشلمسى ، جسك بر طرفه آلمسى قورقوسى يوقدر . هر حالده
آتش بزم اولويه قويديدنمز كافوردن دها پاكدر .

١٥ — اى غافل ! قرقدن صوكره اولومه طوغرى اديم
آتمغه باشلاديك زمان ناچار زهد و تقوى طريقنى طوندك .
انسان كنج ايكن بو يولى طوعايدر . اختيارلى مجبورتنى ايله
التزام اولنان زهد و تقوى ايچون نصل ثواب اميد ايدر سك ؟

١٦ — بلكه كچه ييلد زلرى اعمال فكر ايدرده هر كسك
كندى كوزى ايله كوردكي شو كائناك اسرارنى حل ايدر .
بو دنياهه ايستر ، ايسته من كسلم . يته غير مختار اوله رق چيقوب
كیده جكم . عجب بو ايكي حاله فارسى بر وظيفه يي ايفايه مجبورمى ؟
يوقسه طاقت و اقتدارمك ييتديكي قدرلهمى مكفم ؟ اى دنيا !
يوق اول . انسانلرك ، مسلم اولسون ، غير مسلم اولسون ،
ه ب جهالت اطرافنده طويلانمشلردر . كيمي قلمنده كنى افشا
ايدر ، ماهيتنى علناً كوستير . كيمي قلمنده كنى صاقلار ، ماهيتنى
كوسترمز . ايله اختيارلر واردركه طفوليته عا ئد آمال آرقه سنده
قوشارلر . ايله مجوزلر واردركه اون درت ياشنده بر قيز
كبي كورونك ايسترلر . نه غريب شيدر كه يالانجيلرك افسانلرى
آرقه سنده قوشوبورز . كوروان حقايقى جهالتزدن بر اقوب
كچيورز . بو مخلوقات شاشقين بر يوله صامپشلر . قيامته قدر
بو ضلالت يولنده دوام ايده جكاردر .

١٧ — كچمش بابارى نصل ياشاديلر ايسه اولنرده ايله
ياشاديلر . دينى نصل بولديلر ايسه ايله جه تقليدى برشكده

منافى قلب

— Edgar Poe نك حكايه سى .

اورته ده هيچ بر مسئله يوقدى . هيچ بر غرض يوقدى . بن
اختيارى سوهردم . او بنى اصلا ايچيتمه مشدى ، بنى اصلا
تخفير ايتمه مشدى . اونك آلبوننده كوزم يوقدى ، بنم دوشونديكم
اونك كوزى ايدى ظن ايدرم ! اوت ، ايشته بو ايدى ! اونك
قارنال كوزينه بكزه بن بر كوزى واردى . اوزرى ايجه زارلى
صوفون مائى بر كوز . نه زمان انعطاف ايتسه ، قائم صوغوق
صوغوق طولاشيردى ؛ ايشته بوبله جه درجه درجه . چوق تدرجى
اولارق — اختيارك جاتنى آلمايى ، وبوصورتله او كوزدن كنديمى
مؤبداً قورتارماي قوردم .

صحيح ! — عصبى — چوق ، چوق مدهش عصبى ايدم
وعصبىم ، فقط نيچون سز ، دليساك ، ديهه سكز ؟ راحتستزلى
حراسمى كسكينله شدير مشدى ، تخريب ايتمه مشدى ، كورله تمه مشدى .
خصوصيله سامعه حاسم كسكين ايدى . يرده كى ، كوكده كى
هر شيشى ايشيتيردم . جهنمده كى بر چوق شيلرى ايشيتيردم .
او حالده ، ناصل بن دهليم ؟ ديكلييكز ، و كورو كز نه قدر
صحتله — نه قدر سكوتله سزه بوتون حكايه يي سويله يه بيلورم !
فكرك عقلمه ايلك دفعه ناصل كيرديكى سويله مك امكانسزدر ؛
قط بر كره قافامده يرلشمش ، بنى كچه كوندوزاشغال ايدسيوردى .